

Argentinská národní bibliografie: dlouhodobý dluh

Susana Romanos de Tiratel

Instituto de Investigaciones Bibliotecológicas, Facultad de Filosofía y Letras, Universidad de Buenos Aires, Argentina

Vydávání souběžné argentinské národní bibliografie je, jak napovídá název příspěvku, nesplněným závazkem. Příčinou neexistence souběžné národní bibliografie jsou chybějící legislativa, dále pak zmařené návrhy na vydávání národní bibliografie, jejichž realizace nenalezla potřebnou politickou podporu.

V legislativní oblasti chybí zákon o povinném výtisku, který by se zabýval bibliografickým podchycením a trvalým uchováním vydavatelské produkce. Mohlo by se zdát, že nařízení zákona 11.723, zabývající se umístěním dokumentů pro uchování, implicitně uznává tyto cíle, ale ve skutečnosti tomu tak není. Zákon sice obsahuje výčet několika institucí, které mají povinnost dokumenty uchovávat, není zde však uvedeno, která z těchto institucí má za archivaci hlavní odpovědnost. Dále zcela chybí jakékoli ustanovení o národní bibliografii a národní bibliografické agentuře.

První pokusy o vytvoření národní bibliografie v Argentině sahají zpět do 19. století.

Bibliografie *Anuario bibliográfico de la República Arjentina: críticas, noticias, catálogos* vycházela osm let (1880–1888). Pak je zde mezera až do roku 1937, kdy vychází *Boletín bibliográfico argentino*. Vydavatel „Comisión Nacional de Cooperación Intelectual“ byl v roce 1947 nahrazen vydavatelem „Junta Nacional de Intelectuales“. V roce 1950 došlo ke změně názvu na *Boletín bibliográfico nacional* a změně vydavatele na „Dirección General de Cultura del Ministerio de Educación“. V roce 1955 přešla odpovědnost za vydávání Národní bibliografie na národní knihovnu, která ji vydávala s měnící se periodicitou (v pololetních nebo ročních intervalech) po dobu 23 let (celkem bylo vydáno 33 svazků).

Dále je třeba zmínit bibliografický soupis *Boletín bibliográfico de obras inscriptas*. Tento soupis vydával „Dirección Nacional de Derecho de Autor“ (Národní úřad pro autorská práva). Vyšlo zde celkem 43 svazků vydávaných čtvrtletně v letech 1973 až 1983. Od roku 1982 vydává „Cámara Argentina del Libro“ (původně v tištěné podobě, pak na CD-ROM a nyní on-line) soupis *Libros argentinos* zachycující knihy argentinských vydavatelů, kterým bylo přiděleno ISBN. Seriály vydávané v Argentině opatřené ISSN zachycuje *Bibliografía nacional de publicaciones periódicas argentinas registradas con ISSN*. Tato bibliografie je dostupná on-line a vydává ji „Centro Nacional Argentino de ISSN“ patřící pod „Centro Argentino de Información Científica y Técnica“ (CAICYT).

Pozornost si zaslouží jména dvou mužů, kteří se zabývali teoretickými aspekty národní bibliografie: Federico Birabén a Raúl Cisneros Malbrán. Jako manažeři ve vydavatelské oblasti narazili na nedostatky nakladatelských seznamů. Myšlenka vytvoření bibliografické agentury nezávislé na Národní knihovně se objevuje v řadě jejich prací publikovaných v osmdesátých letech (Aguado de Costa, 1985; Galeotti, 1985; Sabor, 1986; Pauliello de Chocholous, 1986). Žádný z jejich návrhů se však nedočkal realizace.

Z výše uvedeného vyplývá jednoduchý závěr. V první řadě je nezbytná státní podpora pro vytvoření plánu pro národní bibliografii a jeho realizaci v krátko, středně i dlouhodobém horizontu. Dále je třeba potvrdit existence a roli tří institucí, které by se na tvorbě Národní bibliografie měly podílet: Národní knihovna by měla nést odpovědnost za bibliografické podchycení informací, které jsou nyní v kompetenci „Dirección Nacional de Derecho de Autor,“ s výjimkou oficiálních publikací a seriálů. Oficiální publikace by měla zpracovávat „Biblioteca del Congreso“. Třetím aktérem, zodpovědným za soupis seriálů, je „Centro Argentino de Información Científica y Tecnológica“ (CAICYT), spadající pod „Consejo de Investigaciones Científicas y Técnicas“ (CONICET), oficiální agenturu přidělující ISSN.

Pro zdůraznění důležitosti tohoto návrhu se nesmíme ostýchat hledat podporu mezinárodních organizací zabývajících se univerzální bibliografickou kontrolou. IFLA patří mezi nejdůležitější organizace v této oblasti.

V neposlední řadě je nutné, aby argentinští knihovníci bojovali s dostatečnou silou a rozhodností za právo uznávané v každé vyspělé společnosti: zajištění identifikace, podchycení, ochrany a zpřístupnění národního intelektuálního dědictví, které tvoří základ národní kulturní identity.

(Úplný text je k dispozici na: http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/046e_trans_Tiratel.pdf)